

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUĐOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 18. februára 2016*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Smernica 93/13/EHS — Nekalé podmienky — Konanie o platobnom rozkaze — Konanie o výkone rozhodnutia — Právomoc vnútroštátneho exekučného súdu prihliadať ex offa na neplatnosť nekalej zmluvnej podmienky — Zásada právnej sily rozhodnutej veci — Zásada efektivity — Charta základných práv Európskej únie — Súdna ochrana“

Vo veci C-49/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Juzgado de Primera Instancia n° 5 de Cartagena (Súd prvého stupňa č. 5 v Cartagene, Španielsko) z 23. januára 2014 a doručený Súdnemu dvoru 3. februára 2014, ktorý súvisí s konaním:

Finanmadrid EFC SA

proti

Jesúsovi Vicentovi Albánovi Zambranovi,

Maríi Josefe Garcíovej Zapatovej,

Jorgemu Luisovi Albánovi Zambranovi,

Miriam Elisabete Caicedovej Merinovej,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: podpredseda Súdneho dvora A. Tizzano, vykonávajúci funkciu predsedu prvej komory, sudcovia A. Borg Barthet, E. Levits (spravodajca), M. Berger a S. Rodin,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 2. septembra 2015,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— španielska vláda, v zastúpení: A. Rubio González, splnomocnený zástupca,

— nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze, J. Kemper a D. Kuon a J. Mentgen, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: španielčina.

- Maďarsko, v zastúpení: M. Z. Fehér Miklós a G. Szima, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: É. Gippini Fournier a M. van Beek, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 11. novembra 2015,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288), ako aj článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“),
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu, ktorého účastníkmi sú spoločnosť Finanmadrid EFC SA (ďalej len „Finanmadrid“) na jednej strane a J. V. Albán Zambrano a J. L. Albán Zambrano, M. J. García Zapata a M.E. Caicedo Merino na strane druhej, ktorý sa týka súm dlžných podľa zmluvy o spotrebnom úvere.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Článok 3 smernice 93/13 je formulovaný takto:

„1. Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery [dobrej viery – *neoficiálny preklad*] spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

2. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu.

Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

3. Príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.“

- 4 Článok 6 smernice 93/13 stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

2. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na to, aby zabezpečili, že spotrebiteľ nestratí ochranu, zabezpečenú touto smernicou tým, že si vyberie právo nečlenského štátu ako právo uplatniteľné na zmluvu, ak táto má úzku súvislosť s územím členských štátov.“

5 Článok 7 smernice 93/13 uvádza:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

2. Prostriedky uvedené v bode 1 zahrňujú ustanovenia, podľa ktorých osoby alebo organizácie s oprávneným záujmom podľa príslušného vnútroštátneho práva na ochranu spotrebiteľov môžu požiadať [Prostriedky uvedené v bode 1 zahrňujú aj ustanovenia, na základe ktorých môžu osoby alebo organizácie, ktoré majú podľa vnútroštátneho práva oprávnený záujem na ochrane spotrebiteľov, v súlade s vnútroštátnymi ustanoveniami požiadať – *neoficiálny preklad*] súdy alebo príslušné správne orgány o rozhodnutie, či sú zmluvné podmienky navrhované pre všeobecné uplatňovanie nekalé, takže môžu uplatniť vhodné a účinné prostriedky k zabráneniu ďalšieho uplatňovania takých podmienok [a uplatniť primerané a účinné prostriedky na zabránenie ďalšieho uplatňovania takých podmienok – *neoficiálny preklad*].

...“

Španielske právo

6 Konanie o platobnom rozkaze je upravené Občianskym súdnym poriadkom (Ley de Enjuiciamiento Civil) zo 7. januára 2000 (BOE č. 7 z 8. januára 2000, s. 575) v znení zmenenom a doplnenom zákonom č. 1/2013 o opatreniach na posilnenie ochrany hypotekárnych dlžníkov, reštrukturalizácii dlhu a sociálnom nájme (Ley 1/2013, de medidas para reforzar la protección a los deudores hipotecarios, reestructuración de deuda y alquiler social) zo 14. mája 2013 (BOE č. 116, z 15. mája 2013, s. 36373, ďalej len „LEC“).

7 Článok 551 ods. 1 LEC stanovuje:

„Pokiaľ sú splnené procesné predpoklady a požiadavky, exekučný titul nemá nijakú formálnu vadu a navrhované exekučné úkony zodpovedajú povahe a obsahu titulu, súd po podaní návrhu na vykonanie exekúcie vydá uznesenie, ktoré obsahuje všeobecný exekučný príkaz a ktorým nariadi exekúciu.“

8 Článok 552 ods. 1 druhý pododsek LEC znie takto:

„Ak súd konštatuje, že niektorú z podmienok obsiahnutých v exekučnom titule, ktorý patrí medzi exekučné tituly uvedené v článku 557 ods. 1, možno považovať za nekalú, do 15 dní vypočuje účastníkov konania. Po ich vypočutí prijme príslušné rozhodnutie do piatich pracovných dní v súlade s článkom 561 ods. 1 bodom 3.“

9 Článok 557 ods. 1 LEC stanovuje:

„Ak sa nariadi exekúcia na základe [iných ako súdnych alebo rozhodcovských exekučných titulov], povinný môže podať námietky proti exekúcii v čase a vo forme stanovenej v predchádzajúcom článku, len ak sú tieto námietky založené na niektorom z nasledujúcich dôvodov:

...

7. skutočnosť, že titul obsahuje nekalé podmienky.“

10 Článok 812 ods. 1 LEC stanovuje:

„Každý, kto od iného žiada zaplatenie určitého, splatného a vymáhateľného peňažného dlhu v akejkoľvek výške, môže využiť konanie o platobnom rozkaze, ak preukáže výšku tohto dlhu niektorým z nasledujúcich spôsobov:

1. listinami bez ohľadu na ich formu, druh alebo ich hmotný nosič, ktoré sú podpísané dlžníkom;

...“

11 Článok 815 LEC znie takto:

„1. Ak listiny predložené s návrhom... predstavujú počiatočné preukázanie práva navrhovateľa potvrdeného obsahom návrhu..., ‚Secretario judicial‘ vyzve dlžníka, aby v lehote 20 dní zaplatil navrhovateľovi dlh a predložil súdu dôkaz o zaplatení alebo sa dostavil na súd a v odpore stručne uviedol dôvody, pre ktoré podľa jeho názoru požadovanú sumu v celom rozsahu alebo čiastočne nedlhuje.

...

3. Ak z listín predložených s návrhom vyplýva, že požadovaná suma nie je správna, ‚Secretario judicial‘ upovedomí sudcu, ktorý môže prípadne navrhovateľa uznesením vyzvať, aby prijal alebo odmietol návrh platobného rozkazu na zaplatenie nižšej sumy, než aká bola pôvodne požadovaná, a ktorý túto sumu stanoví.

V návrhu výzvy treba navrhovateľa upovedomiť o tom, že ak v lehote nie dlhšej ako 10 dní nezašle odpoveď, alebo ak jeho odpoveď bude zamietavá, prijme sa domnienka, že vzal svoj návrh späť.“

12 Článok 816 LEC znie:

„1. Ak dlžník nevyhovie platobnému rozkazu alebo sa nedostaví na súd, ‚Secretario judicial‘ vydá odôvodnené rozhodnutie, ktorým rozhodne o skončení konania o platobnom rozkaze, a upovedomí veriteľa, aby navrhol nariadenie výkonu rozhodnutia, pričom na tento účel postačuje samotný návrh.

2. Exekúcia po jej nariadení pokračuje v súlade s ustanoveniami týkajúcimi sa [výkonu] súdnych rozhodnutí, pričom možno podať námietky stanovené v týchto prípadoch, ale navrhovateľ v konaní o platobnom rozkaze a dlžník, proti ktorému sa vedie exekúcia, sa neskôr nemôžu domáhať sumy požadovanej v konaní o platobnom rozkaze alebo vrátenia sumy vymoženej exekúciou v riadnom konaní.

...“

13 Podľa článku 818 ods. 1 prvého pododseku LEC:

„Ak dlžník podá odpor včas, o veci sa s konečnou platnosťou rozhodne v príslušnom konaní, pričom vyhlásený rozsudok bude mať právnu silu rozhodnutej veci.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

14 Dňa 29. júna pán J. V. Albán Zambrano uzavrel zmluvu o úvere na sumu 30 000 eur so spoločnosťou Finanmadrid na financovanie kúpy motorového vozidla.

- 15 Pán J. L. Albán Zambrano ako aj pani García Zapata a Caicedo Merino boli voči spoločnosti Finanmadrid solidárnymi ručiteľmi za tento úver.
- 16 Provízia za poskytnutie úveru bola stanovená na 2,5 % istiny a splatenie bolo rozložené na 84 mesiacov s úrokovou sadzbou 7 % ročne. Za akékoľvek omeškanie so splatením mesačných splátok bol stanovený úrok z omeškania vo výške 1,5 % mesačne, ako aj sankcia 30 eur za každú nezaplatenú splátku.
- 17 Keďže od začiatku roka 2011 splátky úveru, ktorý dojednal pán J. V. Albán Zambrano zostávali nezaplatené, Finanmadrid 8. júla 2011 predčasne odstúpila od zmluvy, ktorej sa týka konanie vo veci samej.
- 18 Dňa 8. novembra 2011 Finanmadrid požiadala „Secretario judicial“ Juzgado de Primera Instancia n° 5 de Cartagena (Súd prvého stupňa č. 5 v Cartagene) o začatie konania o platobnom rozkaze proti odporcom vo veci samej.
- 19 Rozhodnutím z 13. februára 2012 „Secretario judicial“ Juzgado de Primera Instancia n° 5 de Cartagena (Súd prvého stupňa č. 5 v Cartagene) vyhlásil uvedený návrh za prípustný a zaviazal odporcov v konaní vo veci samej zaplatiť v lehote 20 dní sumu 13 447,01 eur spolu s úrokom od 8. júla 2011, alebo podať prostredníctvom advokáta a právneho zástupcu, ako je „procurador“ odpor voči vymáhateľnosti dlhu a dostaviť sa pred tento súd s cieľom uviesť dôvody, pre ktoré sa nepovažujú za dlžníkov požadovanej sumy v celom rozsahu alebo v časti.
- 20 Keďže odporcovia vo veci samej platobnému rozkazu nevyhoveli, ani nepodali proti nemu odpor, „Secretario judicial“ rozhodnutím z 18. júna 2012 skončil konanie o platobnom rozkaze podľa článku 816 LEC.
- 21 Dňa 8. júla 2013 Finanmadrid podala na Juzgado de Primera Instancia n° 5 de Cartagena (Súd prvého stupňa č. 5 v Cartagene) návrh na nariadenie výkonu uvedeného rozhodnutia.
- 22 Dňa 13. septembra 2013 vyzval uvedený súd účastníkov konania vo veci samej, aby predložili pripomienky najmä k novej povaha určitých zmluvných podmienok zmluvy, ktorej sa týka konanie vo veci samej, ako aj k otázke, či právna úprava týkajúca sa konania o platobnom rozkaze odporuje právu na účinnú súdnu ochranu. V súvislosti s posledným uvedeným aspektom predmetný súd zdôraznil, že nebol informovaný o podaní návrhu na vydanie platobného rozkazu, ktorý podala Finanmadrid, ani o preskúmaní tohto návrhu zo strany „Secretario judicial“ a ani o jeho výsledku.
- 23 Pripomienky predložila len žalobkyňa v konaní vo veci samej.
- 24 Vnútroštátny súd uvádza, že španielske procesné právo stanovuje účasť sudcu v rámci konania o vydaní platobného rozkazu, iba ak dokumenty pripojené k návrhu ukazujú, že požadovaná suma je nepresná, v prípade čoho musí „Secretario judicial“ informovať sudcu, alebo ak dlžník podá voči platobnému rozkazu odpor. Dodáva, že keďže rozhodnutie „Secretario judicial“ je vykonateľným exekučným procesným titulom, ktorý má právnu silu rozhodnutej veci, sudca nemôže *ex offio* v rámci konania o výkone rozhodnutia preskúmať prípadnú existenciu nekalých podmienok v zmluve, ktorá bola predmetom konania o platobnom rozkaze.
- 25 Za týchto okolností, keďže vnútroštátny súd má pochybnosti o zlučiteľnosti relevantného španielskeho práva s právom Únie, rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Má sa smernica 93/13 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je platná právna úprava španielskeho konania o platobnom rozkaze – články 815 a 816 LEC – v ktorej sa povinne nevyžaduje preskúmanie nekalých podmienok ani účasť sudcu, pokiaľ to „Secretario judicial“ nepovažuje za vhodné alebo pokiaľ dlžníci nepodajú odpor, z dôvodu sťaženia alebo znemožnenia súdneho preskúmania zmlúv, ktoré môžu obsahovať nekalé podmienky, *ex offio*?

2. Má sa smernica 93/13 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je španielsky právny poriadok, ktorý nedovoľuje *ex officio* a *in limine litis* preskúmať v neskoršom konaní o výkone rozhodnutia súdny exekučný titul – odôvodnené rozhodnutie vydané ‚Secretario judicial‘, ktorým sa končí konanie o platobnom rozkaze – a existenciu nekalých podmienok v zmluve, na základe ktorej bolo vydané uvedené odôvodnené rozhodnutie, ktorého výkon sa navrhuje, lebo podľa vnútroštátneho práva existuje prekážka rozhodnutej veci (články 551 a 552 v spojení s článkom 816 ods. 2 LEC)?
3. Má sa Charta vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava konania o platobnom rozkaze a postup výkonu súdnych rozhodnutí, v ktorej nie je stanovené súdne preskúmanie vo všetkých prípadoch počas určovacej fázy a ktorá ani vo vykonávacej fáze neumožňuje, aby sudca, ktorý rozhoduje v tejto fáze, preskúmal odôvodnené rozhodnutie ‚Secretario judicial‘?
4. Má sa Charta vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá neumožňuje *ex officio* preskúmať, či bolo dodržané právo byť vypočutý, lebo existuje prekážka rozhodnutej veci?“

O prejudiciálnych otázkach

O prípustnosti

- 26 Nemecká vláda vyjadrila pochybnosti týkajúce sa prípustnosti prvej, tretej a štvrtej otázky z dôvodu, že nie sú pre vnútroštátny súd potrebné na rozhodnutie vo veci samej. V tejto súvislosti uvádza, že spor sa týka konania o výkone rozhodnutia – platobného rozkazu, ktorý nadobudol právoplatnosť a nie samotného konania o vydaní platobného rozkazu. V dôsledku toho odpoveď týkajúca sa zlučiteľnosti posledného uvedeného konania so smernicou 93/13 nemá žiadnu súvislosť s predmetom uvedeného sporu.
- 27 V tejto súvislosti treba na úvod pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora má v rámci konania podľa článku 267 ZFEÚ, ktoré je založené na jasnom rozdelení úloh medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdny dvorom, výlučne vnútroštátny súd právomoc zistiť a posúdiť skutkový stav veci, ako aj vykladať a uplatňovať vnútroštátne právo. Rovnako prislúcha výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorému bol spor predložený a ktorý musí prevziať zodpovednosť za vydané súdne rozhodnutie, aby s prihliadnutím na osobitosti veci posúdil tak nevyhnutnosť, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdny dvor. Preto pokiaľ sa predložené otázky týkajú výkladu práva Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť (rozsudok Aziz, C-415/11, EU:C:2013:164, bod 34 a citovaná judikatúra).
- 28 Súdny dvor teda môže odmietnuť návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný vnútroštátnym súdom len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými ani právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené (rozsudok Aziz, C-415/11, EU:C:2013:164, bod 35 a citovaná judikatúra).
- 29 V prejednávanej veci tomu tak nie je.
- 30 Ako to totiž uviedol generálny advokát v bode 32 svojich návrhov, je vhodné mať na zreteli všetky príslušné procesné pravidlá. V tejto súvislosti, hoci je pravda, že španielsky procesný systém umožňuje dlžníkovi, v prípade, ak podá odpor v konaní o vydaní platobného rozkazu, spochybniť prípadnú nekalú povahu podmienky predmetnej zmluvy, ten istý systém vylučuje, že by preskúmanie tejto nekaléj povahy mohlo byť vykonané *ex officio* v štádiu konania o vydaní platobného rozkazu, keď je toto konanie ukončené odôvodneným rozhodnutím ‚Secretario judicial‘, ako aj v štádiu výkonu platobného rozkazu, keď je súdu predložená námietka voči tomuto výkonu.

- 31 V tomto kontexte sa musia otázky položené vnútroštátnym súdom chápať širšie, a to ako otázky, ktoré v podstate smerujú k posúdeniu, vzhľadom na vedenie konania o vydaní platobného rozkazu a právomoci, ktorými disponuje „Secretario judicial“ v rámci tohto konania, zlučiteľnosti absencie právomoci preskúmania *ex offo* zo strany súdu v rámci konania o výkone rozhodnutia, prípadnej nekalej zmluvnej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, so smernicou 93/13.
- 32 Za týchto podmienok a vzhľadom na skutočnosť, že Súdny dvor prináleží dať vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď, ktorá mu umožní rozhodnúť prejednávany spor (pozri v tomto zmysle rozsudky Roquette Frères, C-88/99, EU:C:2000:652, bod 18, a Attanasio Group, C-384/08, EU:C:2010:133, bod 19), treba konštatovať, že nie je úplne zjavné, že výklad práva Únie požadovaný v prvej, tretej a štvrtej otázke nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej.
- 33 V dôsledku toho sú prejudiciálne otázky prípustné v celom ich rozsahu.

O veci samej

- 34 Svojou prvou a druhou otázkou, ktoré treba skúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či smernica 93/13 bráni vnútroštátnej právnej úprave, ako je právna úprava v konaní vo veci samej, ktorá neumožňuje súdu konajúcemu vo veci výkonu platobného rozkazu posúdiť *ex offo* nekalú povahu zmluvnej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, ak orgán konajúci o návrhu na vydanie platobného rozkazu nie je príslušný na vykonanie takého posúdenia.
- 35 S cieľom poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď, ktorá mu umožní rozhodnúť prejednávany spor, treba na úvod pripomenúť, že Súdny dvor už v rozsudku Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349) rozhodol o povahe zodpovednosti, ktorá prislúcha vnútroštátnemu súdu podľa ustanovení smernice 93/13 v rámci konania o vydaní platobného rozkazu, ak spotrebiteľ nepodal odpor proti platobnému rozkazu, ktorý mu bol doručený.
- 36 Súdny dvor v uvedenom rozsudku najmä rozhodol, že smernica 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že jej odporuje právna úprava členského štátu, ktorá súdu rozhodujúcemu o návrhu na vydanie platobného rozkazu neumožňuje, pokiaľ spotrebiteľ nepodá odpor, *ex offo* preskúmať, a to ani *in limine litis*, ani v ktorejkoľvek inej fáze konania, prípadnú nekalú povahu podmienky, ktorá je súčasťou zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, hoci má na tieto účely k dispozícii potrebné informácie o skutkovom a právnom stave (rozsudok Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, bod 1 výroku).
- 37 Treba poznamenať, že vnútroštátna právna úprava v jej podobe uplatniteľnej na konanie, v rámci ktorého bol podaný návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorého sa týkal rozsudok Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349), udeľovala sudcovi a nie „Secretario judicial“ právomoc prijať rozhodnutie o platobnom rozkaze.
- 38 Od reformy zavedenej zákonom 13/2009 (BOE č. 266, zo 4. novembra 2009, s. 92103), ktorý sa stal účinným 4. mája 2010, odteraz prislúcha „Secretario judicial“, v prípade, ak dlžník nevyhovie platobnému rozkazu alebo sa nedostaví na súd, vydať odôvodnené rozhodnutie, ktorým sa končí konanie o vydaní platobného rozkazu a ktoré získava právnu silu rozhodnutej veci.
- 39 Táto legislatívna zmena vykonaná v snahe o zrýchlenie priebehu konania o vydaní platobného rozkazu nie je ako také predmetom pochybností, ktoré vyjadril Juzgado de Primera Instancia n° 5 de Cartagena (Súd prvého stupňa č. 5 v Cartagene) v rámci tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

- 40 V tejto súvislosti treba konštatovať, že v prípade neexistencie harmonizácie vnútroštátnych mechanizmov núteného výkonu patria podrobnosti ich fungovania do vnútroštátneho právneho poriadku členských štátov na základe zásady ich procesnej autonómie. Súdny dvor však zdôraznil, že tieto spôsoby musia vyhovovať dvojitej podmienke spočívajúcej v tom, že nesmú byť menej výhodné ako tie, ktorými sa spravujú podobné situácie vo vnútroštátnom práve (zásada ekvivalencie), a nesmú v praxi znemožňovať alebo príliš sťažovať výkon práv poskytnutých spotrebiteľom právom Únie (zásada efektivity) (pozri v tomto zmysle rozsudok Sánchez Morcillo a Abril García, C-169/14, EU:C:2014:2099, bod 31 a citovaná judikatúra).
- 41 Pokiaľ ide po prvé o zásadu ekvivalencie, treba uviesť, že Súdny dvor nemá žiaden dôvod pochybovať o súlade vnútroštátnej právnej úpravy spornej vo veci samej s touto zásadou.
- 42 Z ustanovení článkov 551 a 552 v spojení s článkom 816 ods. 2 LEC totiž vyplýva, že v rámci španielskeho procesného systému súd rozhodujúci o výkone platobného rozkazu nemôže *ex officio* posudzovať nekalú povahu zmluvnej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom vzhľadom na článok 6 smernice 93/13, ani *ex officio* overiť rozpor takej zmluvnej podmienky s vnútroštátnymi pravidlami verejného poriadku, čo však prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu (pozri v tomto zmysle rozsudok Aziz, C-415/11, EU:C:2013:164, bod 52).
- 43 Po druhé, pokiaľ ide o zásadu efektivity, Súdny dvor už viackrát pripomenul, že každý prípad, v ktorom sa kladie otázka, či vnútroštátne procesné ustanovenie vedie k nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práva Únie, sa musí skúmať s prihliadnutím na postavenie tohto ustanovenia v celom konaní, jeho priebeh a jeho osobitosti na rôznych vnútroštátnych súdoch (rozsudok Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, bod 49 a citovaná judikatúra).
- 44 Z tohto hľadiska treba v prípade potreby vziať do úvahy zásady, ktoré sú základom vnútroštátneho súdneho systému, akými sú ochrana práva na obranu, zásada právnej istoty a riadneho priebehu konania (rozsudky Asociación de Consumidores Independientes de Castilla y León, C-413/12, EU:C:2013:800, bod 34, ako aj Pohotovosť, C-470/12, EU:C:2014:101, bod 51 a citovaná judikatúra).
- 45 V prejednávanej veci treba konštatovať, že priebeh a osobitosti španielskeho konania o vydaní platobného rozkazu sú také, že pri neexistencii okolností, ktoré by spôsobovali účasť sudcu, pripomenutých v bode 24 tohto rozsudku, je toto konanie o vydaní platobného rozkazu ukončené bez možnosti, že by sa mohlo vykonať preskúmanie existencie nekalých podmienok v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom. Preto, ak súd rozhodujúci o výkone platobného rozkazu nie je príslušný posúdiť *ex officio* existenciu takých zmluvných podmienok, spotrebiteľ by mohol čeliť exekučnému titulu bez toho, aby mal v akomkoľvek štádiu konania záruku, že takéto posúdenie sa vykoná.
- 46 V tomto kontexte preto treba konštatovať, že taký procesný režim môže poškodzovať účinnosť ochrany, ktorú chcela doceliť smernica 93/13. Takúto účinnú ochranu práv vyplývajúcich z tejto smernice možno totiž zaručiť iba pod podmienkou, že vnútroštátny procesný systém umožňuje v rámci konania o vydaní platobného rozkazu alebo v rámci konania o výkone platobného rozkazu *ex officio* preskúmanie potenciálnej nekalosti povahy zmluvných podmienok uvedených v predmetnej zmluve.
- 47 Takáto úvaha nemôže byť spochybnená, ak vnútroštátne procesné právo, ako je procesné právo sporné v konaní vo veci samej, udeľuje rozhodnutiu, ktoré vydal „Secretario judicial“, právnu silu rozhodnutej veci a priznáva mu účinky analogické účinkom súdneho rozhodnutia.
- 48 Treba poznamenať, že hoci podmienky vykonávania zásady právnej sily rozhodnutej veci upravuje vnútroštátny právny poriadok členských štátov v súlade so zásadou ich procesnej autonómie, tieto podmienky musia rešpektovať zásadu ekvivalencie a zásadu efektivity (pozri v tomto zmysle rozsudok Asturcom Telecomunicaciones, C-40/08, EU:C:2009:615, bod 38 a citovaná judikatúra).

- 49 Pokiaľ ide o zásadu ekvivalencie, ako to poznamenal generálny advokát v bode 70 svojich návrhov, žiadna skutočnosť v konaní vo veci samej neumožňuje vyvodiť záver, že podmienky vykonávania zásady právnej sily rozhodnutej veci stanovené španielskym procesným právom vo veciach, ktoré patria pod smernicu 93/13, sú menej priaznivé, ako vo veciach, keď to tak nie je.
- 50 Pokiaľ ide o zásadu efektivity, dodržiavanie ktorej členskými štátmi treba posúdiť najmä vzhľadom na kritériá uvedené v bodoch 43 a 44 tohto rozsudku, treba poznamenať, že podľa znenia článkov 815 a 816 LEC preskúmanie návrhu na vydanie platobného rozkazu zo strany „Secretario judicial“ sa obmedzuje na overenie dodržiavania formálnych náležitostí, ktorým takýto návrh podlieha, najmä presnosti, vzhľadom na dokumenty pripojené k uvedenému návrhu, sumy požadovanej pohľadávky. Podľa španielskeho procesného práva teda nepatrí do právomoci „Secretario judicial“ posúdiť prípadnú nekalú povahu zmluvnej podmienky uvedenej v zmluve, ktorá je základom pohľadávky.
- 51 Okrem toho treba pripomenúť, že rozhodnutie „Secretario judicial“, ktorým sa končí konanie o vydaní platobného rozkazu, získava právnu silu rozhodnutej veci, čo robí nemožným preskúmanie nekalých podmienok v štádiu výkonu platobného rozkazu z jediného dôvodu, že spotrebiteľia nepodali odpor proti platobnému rozkazu v lehote na to stanovenej a že „Secretario judicial“ nepredložil vec sudcovi.
- 52 V tejto súvislosti treba poznamenať po prvé, že existuje nezanedbateľné riziko, že dotknutí spotrebiteľia nepodajú požadovaný odpor buď z dôvodu mimoriadne krátkej lehoty stanovenej na tento účel, alebo z dôvodu, že ich od výkonu práva na obranu môžu odradiť trovy spojené so súdnym podaním, ktoré vzniknú v pomere k výške napadnutého dlhu, alebo z dôvodu, že nepoznajú alebo si neuvedomujú rozsah svojich práv, alebo napokon z dôvodu, že návrh na vydanie platobného rozkazu podaný predajcom alebo dodávateľom má obmedzený obsah, a teda z dôvodu neúplnosti informácií, ktorými disponujú (pozri v tomto zmysle rozsudok Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, bod 54).
- 53 Po druhé z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že „Secretario judicial“ je povinný predložiť vec sudcovi, iba ak dokumenty pripojené k návrhu ukazujú, že požadovaná suma nie je presná.
- 54 Za týchto okolností, ako v podstate uviedol generálny advokát v bode 75 svojich návrhov, treba konštatovať, že právna úprava sporná v konaní vo veci samej, týkajúca sa podmienok uplatňovania zásady právnej sily rozhodnutej veci v rámci konania o vydaní platobného rozkazu sa nezdá byť v súlade so zásadou efektivity, keďže v konaniach začatých predajcom alebo dodávateľom, v ktorých sú žalovanými spotrebiteľia, znemožňuje alebo nadmerne sťažuje uplatňovanie ochrany, ktorú spotrebiteľom má poskytovať smernica 93/13.
- 55 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba na prvú a druhú položenú otázku odpovedať, že smernica 93/13 sa má vykladať tak, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ako je právna úprava v konaní vo veci samej, ktorá neumožňuje súdu konajúcemu vo veci výkonu platobného rozkazu posúdiť *ex officio* nekalú povahu zmluvnej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, ak orgán konajúci o návrhu na vydanie platobného rozkazu nie je príslušný na vykonanie takeého posúdenia.

O tretej a štvrtej otázke

- 56 Svojou treťou a štvrtou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či Charta a konkrétnejšie právo na účinnú súdnu ochranu zakotvené v jej článku 47 bránia vnútroštátnej právnej úprave, ako je právna úprava v konaní vo veci samej.

- 57 V tejto súvislosti treba poznamenať, že vnútroštátny súd neuviedol dôvody, ktoré ho viedli k otázke o zlučiteľnosti takej právnej úpravy s článkom 47 Charty a že návrh na začatie prejudiciálneho konania teda neobsahuje dostatočne presné a úplné údaje, ktoré by Súdnemu dvoru umožnili poskytnúť užitočnú odpoveď na tieto otázky.
- 58 V dôsledku toho na tretiu a štvrtú otázku nie je potrebné odpovedať.

O trovách

- 59 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať tak, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava v konaní vo veci samej, ktorá neumožňuje súdu konajúcemu vo veci výkonu platobného rozkazu posúdiť *ex offio* nekalú povahu zmluvnej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, ak orgán konajúci o návrhu na vydanie platobného rozkazu nie je príslušný na vykonanie takého posúdenia.

Podpisy